NER 111.

PRZEWODNIK POLSKI.

W WARSZAWIE
Dnia 25. *Kwietnia* 1829 *R.*
SOBOTA.

Giełda Warszawska dnia 24 *Kwietnia* 1829 *R.*

Wexle.		żądano		płacono	
Amszterdam 250 z. c.	2 mies.	—	—	—	—
Berlin 100 r. tal.	2 mies.	602	—	600	—
Gdańsk, 100 tal.	2 mies.	600	—	—	—
ditto ditto	z kr. ter.	—	—	—	—
Hamburg, 300 m. h.	2 mies.	904	—	900	—
Lipsk 100 tal.	1 mies.	—	—	—	—
Londyn l. szter.	3 mies.	41	15	—	—
Moskwa 100 r. b.	1 mies.	—	—	179	8
Petersburg ditto	2 mi.	—	—	179	10
Paryż 300 fran.	2 mies.	486	—	484	—
Wiedeń, 150 zł. reń.	2 mies.	618	—	615	—
Wrocław, 100 tal.	2 mies.	604	—	—	—
Gotowe pieniadze.					
Złoto Polskie		—	—	—	—
Imperiały ros. . . . . , .		—	—	—	—
Dukaty Hol. nowe 1 sztuka .		20	—	—	—
ditto stare ważne . . .		—	—	—	—
ditto na passir . , . .		—	—	—	—
Frydrychsdory . . ? . .		—	—	—	—

	żądano		płacono	
Pruski kurant 100 tal. . . .	—	—	—	—
ditto bilety kassowe .	—	—	—	—
Assygna. Ros. 100 rubli . .	—	—	—	—
Bilety bankowe austryackie .	—	—	—	—
Einlesung Szeiny ditto . .	—	—	—	—
Papiery.				
Listy zastawne za 100 złotych	89	10	88	15
Obligacye udziałowe zł. 300 .	328	—	324	—
ditto w partyach . . .	322	—	—	—
Obligacye pragskie 100 złot.	—	—	—	—
Dow. k. centr. likwidacyyney	—	—	—	—
ditto ditto za żołd . .	36	—	35	—
ditto ditto za inne . .	—	—	—	—
Zapisy drogowe . . . ,	—	—	—	—
Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	—	—
ditto ditto w srebrze . .	—	—	—	—
ditto 5 od 100 w srebrze .	—	—	—	—
ditto 5 od 100 w Hamb. Cert,	—	—	—	—
ditto ditto w Poż. Angl.	—	—	—	—

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA *z Londynu* 11 *Kwietnia.*

Słychać, że Król Jegomość cieszył się mocno ze zwycięzkiey większości w Izbie wyższey. Monarcha znayduie się ciągle w naypomyślnieyszym stanie zdrowia, atoli z powodu ostrey niepogody, nie mógł używać ieszcze ulubioney swoiey przeiażdzki. W Londynie spodziewaią się Króla po Wielkieynocy, gdzie iak słychać, zabawi przez dwa dni, będzie na operze i innych widowiskach dramatycznych.

W czasie narad w Izbie wyższey dnia 4 Kwietnia, Pan Peel był prawie cały dzień obecny; siedział między członkami izby niższey. Xięcia Wellington, Lorda Grey i wielu innych Parów, lud zebrany na dziedzińcu pałacu, witał głośnemi okrzykami.

Niedaleko Nowego Orleanu, miało się zbuntować kilka tysięcy niewolników.

W Liwerpolu wynaleziono zamki, które gdyby niewiadomy ich maszyneryi otwierał; wydaią hałas trąb i kotłów.

Wczoray rano zwoływano zgromadzenie ludu, iuż przez przylepione na rogach ulic kartki, iuż przez odezwy niesprzyiaiących bilowi Katolickiemu. Miano zamiar udać się w processyi do Windsor do Króla, i przed ostatecznem przyięciem bilu Katolickiego oddać monarsze petycyą. Król (pisze Gazeta Goniec) iest naturalnie uwiadomiony o sposobie, iakim lud skłaniaią do petycyi przeciw proiektowi, a że do ostatniey chwili Król Jmć obstawał przy pierwszem swoiem postanowieniu, tedy nieomylnie twierdzić można, iż podobna petycya nie

KRAKOWSKA RZECZPOSPOLITA
z Krakowa.

Pisma publiczne tak kraiowe iak zagraniczne, donoszą iako o nowym i nader ważnym wynalazku w Edymburgu zrobionym, to iest: o domku drewnianym przenośnym z mieysca na mieysce. Tym czasem od lat kilkunastu w okręgu krakowskim, panuie upowszechniony ten zwyczay, iż na targach i iarmarkach wieyskich, można ozdobne domki drewniane i to za pomierną cenę nabywać, które niebawem w mieysce żądane odwożą i podług znaków składaią, tak że w oka mgnieniu i bez wszelkiego zachodu, dom stawa. Ostatnią razą widziano ie na iarmarku w Liszkach.

NIEMCY.

Dnia 7 Kwietnia przybyła Panna Sontag z Paryża do Akwizgranu. Kilka razy śpiewać będzie na tuteyszym teatrze.

Dnia 10 Sierpnia obchodzić będzie doktor Hahnemann w Köten, 50letni iubileusz doktorstwa swego; na cześć iego lekarze założyć chcą instytut hometopatyczny.

NIDERLANDY.

W czasie ostatniego pożaru w Rotterdamie mówi *Gazette des Pays Bas*, przekonano się znowu o użyteczności tak zwaney *zasłony bezpieczeństwa* wynalezioney niedawno. Człowiek opatrzony tym aparatem, przeszedł szczęśliwie przez skład win napełniony dymem i parą mephityczną a do którego nikt nie chciał weyść, tym czasem było naypotrzebnieyszą rzeczą przekonać się o stanie tego lokalu. Za pomocą tego środka, zwiedziła magazyn osoba a zostawaiąc w nim dziesięć minut wyszła zdrowa niedoznawszy naymnieyszey nieprzyiemności od dymu.

PRUSSY *z Królewca dnia* 12 *Kwietnia.*

Wczoray rano ieszcze przybrała woda. Z Wilawy odebrano wiadomość, że tam dnia 10 Kwietnia opadła woda na iednę stopę, iakoż w skutku tego i Pregla dzisiay opadła o 13 cali. Szkody zrządzone w mostach na Pregli są znaczne, woda pozrywała ie wraz z zaporami i drzewem które na nich dla ciężaru pokładziono. Izbice pokryte wodą nie dawały naymnieyszego lodowi odporu. Z ludzi nikt nie utonął, Jakkolwiek niebezpieczeństwo znacznie iest mnieysze, obawiamy się go wszelako dotąd ieszcze, bo lody nie popękały i są grube; rozsadzenie ich za pomocą min nie powiodlo się wcale. Tylna część miasta i ulice podwalowe ieszcze stoią pod wodą; nie można się tam inaczéy dostać iak tylko na czółnach.

Gdańsk 14 *Kwietnia.*

Cała okolica lewego brzegu Wisły Gdańskim Werderem zwana, na 4 i pół mili długa, do 3 mil szeroka stoi pod wodą. Mieszkańcy przeszło 50 zamożnych i ślicznie zagospodarowanych wiosek, zaledwie zdążyli szukać schronienia na dachach domów i kościołów, tak gwałtowny był napływ wody; wielu z nich utraciło życie, a wszyscy pozbawieni całego dobytku. Niektórzy uciekali z bydłem w wyższe okolice ale dopędziła ich woda. — Ile sądzić można, z 10 tysięcy naypięknieyszego bydła rogatego i naymniéy z 5 tysięcy koni, ani dziesiątéy części nie uratowano. Mnostwo domów, stodół i innych zabudowań pozrywała woda i do morza uniosła.

TURCYA *z Galaczu* 24 *Marca.*

Woysko Rossyyskie zaczyna opuszczać swoie zimowe stanowiska; całe Multany są w poruszeniu, gościńce są napełnione wozami, artyleryą i woyskiem wszelkiey broni. Słowem, cała prowincya iest nakształt wędrownego obozu, który się posuwa ku Dunaiowi.

Wnosząc z zamierzonych marszów etapowych główne punkta tych wszystkich poruszeń są: Isakczy, Hirsowa i Sylistrya, Zapewne atoli

skłoniłaby Monarchy do cofnięcia bilu. Zgromadzenie odbyło się istotnie. Kraty obudwu zwierzyńców były zamknięte, zgromadzaiący się przeto zmuszeni byli udać się na róg Hyde Park Zamiar zebrania wielkiey liczby osób i powozów do towarzyszenia processyi nie udał się wcale. Mało przybyło powozów, konno nikt się nie stawił i tylko 5 do 600 ludzi pieszo.

AMERYKA *z Nowego Yorku* 5 *Marca.*

Oczekiwano z pewną niecierpliwością, mówi Messager, adressu nowego Prezydenta Ziednoczonych Stanów Jenerała Jackson, do kongressu. Jest to pewien rodzay objawioney polityki, iakiey zamierza trzymać się naczelnik czasowy narodu iuż potężnego, lubo młodego ieszcze, w poruszeniach politycznych. Niecierpliwość ta była tém większą, iż zapewniano że Jenerał Jackson, organ pewnego stronnictwa, nada inny widok politycznym stanom północnym, a konstytucyom tych kraiów charakter bardziey zbliżony, do ducha iednowładztwa. Przywodzono na pamięć zawód który przebiegł Jenerał, zasługi które położył dla różnych kraiów i przykład tak łudzący, osiągnienia wyższey władzy bez kontrolli.

Odebraliśmy adress nowego Prezydenta. Ważny ten akt, zdaie nam się, zaspokaia żądanie zniesienia opinii, iż mogą zayść iakie zmiany w konstytucyi Ziednoczonych Stanów albo w ich polityce w skutek wyboru Jenerała Jackson na Prezydenta.

Życzenia pokoiu są ogłoszone; Prezydent chce utrzymać dobroczynne stósunki iakie istną między kraiami związku a narodami obcemi: „nigdy, oświadcza głośno prezydent, nie przekroczę granic iakie oznaczyła konstytucya czasowey władzy prezydenta.„

FRANCYA *z Paryża* 12 *Kwietnia.*

Z powodu cofnięcia prawa o radach deputowanych i gminnych tak mówią rozmaite dzienniki.

Gazeta Francyi: Przełożone przez nędzne Ministeryum prawo anarchiczne rozbiło się o szlachetną wierność prawey strony. Milczeniem swoiém udowodnić chciała prawa strona, że kiedy odrzuciła zasadę prawa, nie może również naradzać się nad poiedynczemi iego artykułami; chciała udowodnić, że tu szło dla monarchii o śmierć, lub o życie.“ Gazeta codzienna zgadza się z panem Martignac, że ministrowie nie mogą przyymować na siebie odpowiedzialności za prawo, którego nie proponowali, ale powstaie na niego za to, że nawet iego proiekt przestraszył całą roialistowską Francyę. Przez cofnięcie proiektu znayduią się teraz Ministrowie w szczególnym położeniu; z iedney słabości, popadłszy w drugą, muszą w końcu umrzéć na osłabienie i iuż dziś można ich uważać, iak gdyby nie żyli.” Goniec mówi: Rozstrzygnął się los prawa departamentowego; izba uczyniła swoią powinność a Ministrowie spełnili groźby. W brew ustawie, zabraniaią Ministrowie izbie zmieniać wniesione proiekta, i grożą iey, że w razie nieposłuszeństwa, udaremnią iey trudy, prace i nadzieie, a bezowocnemi uczynią posiedzenia, które tak wiele obiecywały...... Konstytucyonista winszuie izbie, że z godnością odparła zamach przeciw sobie wymierzony, “Nie będziemy mieli, są słowa iego, rad departamentowych i municypalnych, ale nam izba pozostała. Bylibyśmy ią stracili, gdyby była uległa, bo byłaby honor straciła......Dziennik handlowy nie poymuie postępowania Pana Martignac i rozumie, że cofnięcie proiektów było iuż pierwey ułożone, a Minister wychodził z sali tylko dla pozoru, w końcu sądzi, że w takim stanie rzeczy, muszą Ministrowie, albo izbę rozwiązać, albo sami abdykować.

Na wieczorze u P. Martignac, w d. 8 Kwietnia, po pamiętném posiedzeniu Izby, nie znaydował się żaden deputowany lewey strony.

Szumla będzie nayważnieyszym punktem działań głównego woyska: słychać bowiem, że Sylistrya ma bydź tylko ściśle osaczona. Osadę iey znacznie wycieńczyły choroby.

Słychać, że ienerał Naczelny Hrabia Diebitsh, za dni kilka uda się z Jass z wyborem woyska pod Szumlę. Plan ten tem prędzey tego roku wykonanym bydź może, że lewe skrzydło zasłonione iest stanowiskami, których Rossyanie we wschodniey Bulgaryi aż ku Warnie mężnie bronili, przeciw kilkokrotnym napadom Turków. Entuzyazm oficerów w walce w którey idzie o sławę, zapał żołnierza, który tę woynę uważa poniekąd za religiyną, powiększey części świeże konie tak iazdy, iako i artyleryi, nakoniec piękna muzyka pułków, wszystko tu wzbudza zadziwienie patrzących się na pochód tego woyska.

WŁOCHY.

Niedawno zrobiono odkrycie w mieyscu gdzie dawniey stało miasto Fesalos, teraźnieysze Fieselo w Toskanii. Hrabia Mozzi, kazawszy w swoich dobrach kopać ziemię na założenie winnicy, napadł na skład około 3000 sztuk monet rzymskich. Pieniądze te bite były za konsulów Rzeczy pospolitey; za Juliusza Cesarza, Tryumvirów i Augusta. Oprócz tego znaleziono także nie daleko od tych monet, przednią część dawnego muru zbudowanego z kamienia.

Naynowszym a razem naylepszym pisarzem komedyi iest dziś we Włoszech Alberto Nota. Zdaie się, iż potrafił uchwycić ton, który iego spółziomkom naylepiey przystoi. W dykcyi przypomina on Goldoniego, nie przestrzegaiąc bynaymniey zestarzałych form dramatycznych tego ostatniego pisarza. Osobliwsza iest, iż Nota iest równie iak Goldoni prawnikiem, i tak iak ten ostatni wolne chwile poświęca pracom dramatycznym. Urodził się w Turynie r. 1775 w 18 r. z. był iuż adwokatem. Nieszczęśliwe z miłości małżeństwo, miało wpływ na charakter iego dzieł, w których wszędzie przebiia się tkliwa smętność. Na pierwsze iego prace tak mocno powstali krytycy, iż postanowił opuścić Turyn i osiąść w Medyolanie. Atoli roku 1814 powrócił do oyczyzny. Od r. 1823 zostaie na urzędzie w San Remo w Genueńskim. Nie dawno wyszła w Medyolanie czternasta edycya iego dzieł dramatycznych.

WIADOMOŚCI HANLDOWE

AMSZTERDAM *dnia 7 kwietnia.*

Spełniaią się pomyślne dla handlu zboża nadzieie, z powodu, że północna Francya, wcześniey niż rozumiano, znacznych zapasów zboża będzie potrzebowała. Wyrachowano także, iż Anglia przed nowém żniwem potrzebuie na wewnętrzną konsumpcyę 100,000 łasztów pszenicy.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY. d. 23 Kwietn.

Bazylewicz Andrzéy Prof: z Siedlec, — Fleming Józef Sekr: z Puław, — Kuczkowska Józefa Radczyna z Kocka, — Malinowski Ant: Oby: z Lublina, — Piołunowski Adolf Officya: z Kuflewa, — Potocki Alex: Hr: z Krakowa, — Radzimiński Seweryn Oby: z Reimbielina, — Sękowski Ant: Oby: z Koła, — Trzciński Napóleon Oby: z Kuflewa, — Szymanowski Alexander Radca z Cygowa, — Nowicki Józef Rewizor z Rawy, — Brykczyński Bogusław Sędzia z Mostowa, — Gruszczyński Konst: Asses: z Lublina, — Grabowski Franc: Woiew: z Glinic, — Paszkowski Józef Kapitan z Łowicza, — Roman Ant: Sekr: z Lubartowa, — Wołowski Józef Oby: z Płocka.

DONIESIENIA

W dniu wczorayszym Wyciągnięto następuiące numera: 71. 61. 70. 66. 12.